

Stellingwarver schriever Jouk (69) wegraekt

Wolvege. Zaoterdagmiddag is in zien woonplak Westervelde (Dr.) de bekende Stellingwarver schriever Martinus Bakker in de leeftied van 69 jaor wegraekt. Hi'j is geboren en getogen in Noordwoolde. In Noordwoolde zat hi'j bi'j meester Dijkstra in de klasse, die et Stellingwarfs een waarm hatte toedreug. As et zo utkwam dan wodde d'r Stellingwarfs praot in et lekaal en dat was veur die tied slim ongewoon. Laeter gong Bakker in Et Vene naor de Kweekschool tegere mit de laetere Stellingwarver dichter Jan van der Meulen. Op die school wodde hi'j him bewust van de pesisie van zien eigen streektael. En dat kwam neffens Bakker deur 'et gewraom van een peer Friese deurdriers'.

In jannewaori 1949 debuteerde hi'j as 22-jaorige onder de schoolnaeme Jehannes Stellingwerf in "De Stellingwerf" mit een verhaelerebriek onder de titel "Een Praotien uut de Oosthoek". Hi'j gong d'r mit uut aende omreden Sieger van de Meulepolle mit zien Stellingwarver bi'jdregen an de kraante stopte en hi'j vun et aenlik zunde dat d'r gien Stellingwarfs meer in de kraante kwam. Een maond laeter schrift hi'j op verzuuk van Fedde Schurer zien eerste "Stellingwarver Riempien" veur de doe nog "Heerenveense Koerier" (laeter: "De Friese Koerier") onder de schoolnaeme Jouk. Et wodde een lange riegel riempies: meer as 320 stoks. Mar hi'j schreef veur die kraante ok Sunderklaos-, Kast- en Ooldejaorsverhaelen in et Stellingwarfs veur groten en kleinen.

Laeter schrift hi'j veur "De Stellingwerf" nog 170 verhaelen onder de schoolnaeme "Jan waarm Ongelok, huusnommer 13". In zien wark greep Jouk vaeke naor onderwarpen uut de aktualiteit. Hi'j dee ok mit an de diskussies angaonde de schriefwieze van et Stellingwarfs. Mit o.e. Hendrik Johannes Bergveld ston hi'j in kontakt. Bakker vun ok daj' et Stellingwarfs veur alderhaande onderwarpen bruken kunnen: zo maekte hi'j een motersportverslag van een wedstried in Noordwoolde in et Stellingwarfs, mar hi'j maekte ok kruuswoordraodsels in de eigen tael. Hi'j maekte veur verschillende kraanten ok bi'jdregen over alderhaande aktiviteiten. Eerst wodde hi'j onderwiezer in Jubbege-Schurege. In 1953 trouwt hi'j mit de onderwiezeres Bettie van der Heide en dan verhuizen ze naor Lutjegast.

In Lutjegast schreef hi'j meer as duzend riempies in et ni'jsblad "Het Westerkwartier" onder de titel "Het Nieuwtje van de Week". Bakker schreef ok Hollaanstaelige kienderboeken. Eerst veur Ten Brink en laeter veur Kluitman Alkmaar. Bekend wodde hi'j mit de Harm-Jan en Tieneker-serie. Mit mekeer een oplaoge van meer as 100.000 stoks. Hi'j woonde en warkte doe al in Hoogezand. Jouk vertelde altied dat hi'j in Lutjegast en Hoogezand woont en warkt hadde, mar nooit niet vule slaopen, omreden hi'j pas mit de schrieveri'je begon as de kiender op 'e bedde weren.

In 1972 verschient zien eerste boek bi'j de Stellingwarver Schrieversronte in et Stellingwarfs: "Een haandvol speulgoed", dat laeter ok herdrukt wodde. In 1981 verschient "Et kienderboek van Jouk" in een totaale oplaoge van 3000 stoks. Bi'j

geleghied van de ni'jbouw van et kantoor van et ni'jsblad "Anpakken" wodt et boek in et verspreidingsgebied van die kraante an alle schoelekiender kedo daon.

In 1982 verschient van zien haand "Wille op 'e brille", dat laeter nog drie keer herdrokt wodt. Et wodde iene van de bekendste Stellingwarver boekuitgiften. En in 1984 volgt dan nog "Greensgeval". As vaaste illestrator het hi'j keuzen veur de Stellingwarver Hendrik Jan van Veen, now onderwiezer in Roden.

In 1991 schrift hi'j nog een riegel verhaelen veur et ni'jsblad "De Stellingwerf" in de rebriek "Op 'e schostienmaantel", wiels hi'j in jannewaori van dit jaor nog een riegel ni'je riempies schreef veur et jubileumboek van de Schrieversronte, dat in 1997 verschienen zal.

In Schrieversronte-kringen is mit versleughied reageerd op et wegraeken van Martinus Bakker. Heufdmitwarker Pieter Jonker: "Jouk was al viefentwintig jaor in et spier veur et Stellingwarfs veurdat de Schrieversronte opricht wodde. De meensken keken uut naor zien wekelikse riempien in "De Friese Koerier". Zien wark dreug bi'j tot et taelbewust wezen van de meensken. In zien wark reup hi'j daor alderdeegst hiele vaeke toe op. Zien humor zorgde veur eigentiedse en frisse schrieveri'je. We nemen diepe de pette veur him of. Bakker leefde slim mit de Schrieversronte mit; ok al nam hi'j een hiel eigen en een bescheiden plak in. Et is een groot veurrecht om disse man persoanlik kend te hebben en daoromme ok een groot gemis."

De cremaosie zal woensdagmiddag plakvienen in Assen om 13.30 ure in crematorium "De Boskamp".